

(https://thestandard.co/)

THE STANDARD

STAND UP FOR THE PEOPLE

(https://thestandard.co/)

Search...

(https://thestandard.co/wealth/)

SCIENCE (https://thestandard.co/category/news/science/)

นักวิจัยไทยพิสูจนพบ 'บัวหิน' เป็นไม้หัวชนิดใหม่ของโลก

โดย ดร.สาโรจน์ ธุสสะศรีสกุล (https://thestandard.co/author/dr_saroj/) 13.11.2020

✉
(mailto:?
subject=นัก
วิจัย
ไทย
พิสูจน
พบ
'บัว
หิน'
เป็น
ไม้หัว
ชนิด

292

f (https://social-
(https://the...
u=https://the...
researchers-
found-
stephania-
nova/))

ในเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ผศ.ดร.ทยา เจนจิตติกุล และดร.สาโรจน์ รุจิสรุคสกุล อาจารย์ประจำภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทำการตีพิมพ์พืชสกุลสนับเลือด (*Stephania*) หรือที่เหล่านักสะสมต้นไม้รู้จักกันก็คือ กลุ่มของบัวบกโขดและบอระเพ็ดพวงช้าง ในวารสาร *Phytotaxa* 464 (3) โดยพืชชนิดใหม่นี้มีชื่อว่า บัวหิน (*Stephania Kaweesakii* Jenjitt. & Ruchis.) หรือที่รู้จักกันในชื่ออื่นๆ คือ บัวผา บัวเงิน (*Stephania Nova*) พืชชนิดนี้เป็นที่รู้จักกันในท้องถิ่นของนักสะสมไม้โขดมากกว่า 10 ปี โดยไม่มีการระบุชื่อวิทยาศาสตร์ และเป็นที่สงสัยกันว่าน่าจะเป็นพืชชนิดใหม่

(<https://thestandard.co/thai-researchers-found-stephania-nova/content-1-1073/>)

ผศ.ดร.ทยา เจนจิตติกุล ดร.สาโรจน์ รุจิสรศสกุล

จากการตรวจสอบโดยละเอียด เทียบกับข้อมูลของพืชสกุลนี้ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ จึงทำให้ทีมนักวิจัยสามารถยืนยันได้ว่า 'Stephania Kaweesakii Jenjitt. & Ruchis.' นี้เป็นพืชชนิดใหม่จริงๆ โดยชื่อ 'Kaweesakii' นั้นตั้งให้เป็นเกียรติแก่ กรวิศักดิ์ กิริติเกียรติ ผู้เก็บพรรณไม้ต้นแบบ

พืชสกุล Stephania นี้ ทั่วโลกมีอยู่ 69 ชนิด ในประเทศไทยเคยมีรายงานอยู่ 15 ชนิด Stephania Kaweesakii Jenjitt. & Ruchis. จึงเป็นชนิดที่ 16 ของไทย โดยมีชื่อเรียกต่างๆ กันคือ บัวหิน บัวผา บัวเงิน แล้วแต่ความนิยม ซึ่งพืชชนิดนี้มีความคล้ายกับไม้สะสมที่รู้จักกันเป็นอย่างดีคือ บัวบกโขด และบระเพ็ดพุงข้าง ตรงที่หัวของมันมีเปลือกที่แตกเป็นแผ่นหนา ไม่ใช่เปลือกเรียบหรือเปลือกแตกร่อง มีรูปทรงของหัวที่หลากหลาย และมีองค์ประกอบของดอกที่แตกต่างกัน ใบของบัวหินมีความหลากหลายทั้งสีและขนาด ขึ้นอยู่กับพันธุกรรมที่ได้มาและการปลูกเลี้ยง โดยในธรรมชาติ พืชชนิดนี้จะฝังตัวอยู่ในซอกหินในพื้นที่เขาหินปูน

การค้นพบครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของป่าภาคตะวันตกของไทยและพื้นที่เขาหินปูนทั่วประเทศ ที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์พื้นที่ป่าโดยเฉพาะพื้นที่เขาหินปูน จึงมีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพของไทยและของโลก

นอกจากนี้ การที่มีชื่อวิทยาศาสตร์อย่างเป็นทางการ ยังทำให้เราสามารถจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านอื่น เพื่อวางแผนการจัดการพืชชนิดนี้ ทั้งในด้านการอนุรักษ์ในพื้นที่การอนุรักษ์นอกพื้นที่ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันพืชชนิดนี้มีการเก็บจากธรรมชาติมาขายเป็นจำนวนมาก ซึ่งการเก็บในปริมาณที่เหมาะสม และหลงเหลือต้นพันธุ์ไว้ในธรรมชาติในปริมาณที่เพียงพอ จะทำให้ต้นมาสามารถสืบพันธุ์ต่อไปได้ และมนุษย์สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การศึกษาวิธีการขยายพันธุ์ก็มีความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ระยะยาว

พิสูจน์อักษร: วรธรรมล สิงห์โกมล

อ้างอิง:

- Jenjittikul T, Ruchisansakun S. 2020. *Stephania kaweesakii* (Menispermaceae), a new tuberous species from Thailand. *Phytotaxa* 464 (3): 257-260

TAGS: #มหาวิทยาลัยมหิดล

(<https://thestandard.co/tag/%e0%b8%a1%e0%b8%ab%e0%b8%b2%e0%b8%a7%e0%b8%b4%e0%b8%97%e0%b8%a2%e0%b8%b2%e0%b8%a5%e0%b8%b1%e0%b8%80%e0%b8%88%e0%b8%99%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%95%e0%b8%95%e0%b8%b4%e0%b8%81%e0%b8%b8%e0%b8%a5/>)

#ทยา เจนจิตติกุล (<https://thestandard.co/tag/%e0%b8%9a%e0%b8%b1%e0%b8%a7%e0%b8%ab%e0%b8%b4%e0%b8%99/>)

#สาโรจน์ รุจิสรศสกุล (<https://thestandard.co/tag/%e0%b8%aa%e0%b8%b2%e0%b9%82%e0%b8%a3%e0%b8%88%e0%b8%99%e0%b9%8c-%e0%b8%a3%e0%b8%b8%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%aa%e0%b8%a3%e0%b8%84%e0%b9%8c%e0%b8%aa%e0%b8%81%e0%b8%b1%e0%b8%9a%e0%b8%b1%e0%b8%a7%e0%b8%ab%e0%b8%b4%e0%b8%99/>)

#พฤกษศาสตร์ (<https://thestandard.co/tag/%e0%b8%9e%e0%b8%a4%e0%b8%81%e0%b8%a9%e0%b8%a8%e0%b8%b2%e0%b8%aa%e0%b8%95%e0%b8%a3%e0%b9%8c-%e0%b8%a3%e0%b8%b8%e0%b8%88%e0%b8%b4%e0%b8%aa%e0%b8%a3%e0%b8%84%e0%b9%8c%e0%b8%aa%e0%b8%81%e0%b8%b1%e0%b8%9a%e0%b8%b1%e0%b8%a7%e0%b8%ab%e0%b8%b4%e0%b8%99/>)

292

f (https://social-
 (https://the...
 u=https://the...
 resear...
 found...
 steph...
 nova/))

ABOUT THE AUTHOR

ดร.สาโรจน์ รุจิสรศสกุล
 (https://thestandard.co/author/dr_saroi/)
 อาจารย์ประจำภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

(https://thestandard.co/author/dr_saroi/)